

1/2023

UHLÍ
— —
RUDY
—
**GEOLOGICKÝ
PRŮZKUM**

ZSDNP

OBSAH:

- ♦ Úvodní slovo prezidenta ZSDNP Ing. Vladimíra Budinského, MBA. 1
- ♦ PaedDr. Josef Velfl
⇒ Nový český minerál škáchait 3
- ♦ Mgr. Tomáš Vrba
⇒ Uvedení do provozu velkstroje KK 1600/K 1200 4
- ♦ Kolektivní smlouva vyššího stupně ZSDNP OS PHGN 5
- ♦ Kolektivní smlouva vyššího stupně ZSDNP OS EH 6
- ♦ Aktuality z oblasti energetiky 7
- ♦ Aktuality z oblasti legislativy 9
- ♦ Aktuality ze zahraničí 10
- ♦ 11th International brown coal mining congress in BEŁCHATÓW 13
- ♦ Jarní setkání těžařů 2023 15
- ♦ 134. Skok přes kůži 16
- ♦ Interview periodika Trybuny Górniczej 17
- ♦ Pozvánka na Expo Lesní lom 18
- ♦ Pozvánka na Hornický kongres 19

ZAMĚSTNAVATELSKÝ SVAZ DŮLNÍHO A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

vydává časopis Uhlí Rudy Geologický průzkum

SÍDLLO: Novotného Lávka 200/5, Praha 1, www.zsdnp.cz

REDAKCE: ZSDNP, Novotného Lávka 200/5, Praha 1

KONTAKT: Ing. Lucie Danielová, EMAIL: uhli.rudy@gmail.com

Časopis vychází elektronicky ISSN xxxx-xxxx.

1. vydání roku 2022, periodicitu: dvakrát ročně.

Vážení čtenáři,

dostává se Vám na obrazovky letos první číslo on-line odborného resortního časopisu

Uhlí Rudy a Geologický průzkum.

První pololetí roku 2023 bylo poznamenáno velmi intenzivním a ve srovnání s minulostí velmi náročným vyjednáváním o podobě kolektivních smluv vyššího stupně. Letošní vyjednávání bylo náročné proto, že vinou vysoké inflace z roku 2022 byla, jak sociální situace zaměstnanců, tak ekonomická situace podniků vinou vysokých nákladů a velké nejistoty do budoucnosti, velmi problematická. Jednali jsme v několika kolech a dokonce jsme se dostali do situace, kdy vyjednávalo s vrcholnou delegací odborů celé představenstvo ZSDNP. Nakonec se povedlo věc odblokovat, uzavřeli jsme dohodu a následně jsme podepsali, jak s OS PHGN, tak s OSEH, kolektivní smlouvy vyššího stupně na dobu 10 let. Tím je v celém resortu hornictví na dlouhou dobu garantován sociální smír. Kolektivní smlouva vyššího stupně je důležitá, protože se vztahuje na všechny podnikatelské subjekty v těžebním oboru.

Aktuálně řešíme následky vládního úsporného balíčku, který dopadne na všechny podnikatelské subjekty, ale navíc obsahuje navíc i zvláštní ekonomický dopad na těžební průmysl v podobě navýšení odvodů za vydobytý nerost a navýšení odvodů za dobývací prostor.

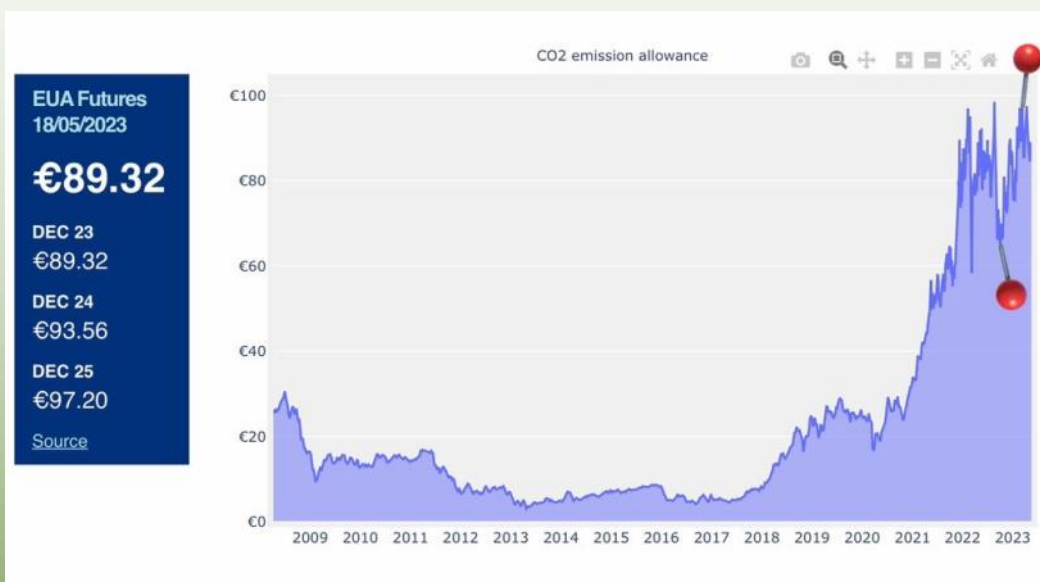
Text vládního balíčku dopadající na nás vypadá takto:

Zvýšení poplatků za dobývání nerostů

V souladu s programovým prohlášením vláda navrhuje **navýšení úhrady za dobývání nerostů**. Dosavadní systém stanovení výše úhrady z vytěženého množství a sazby dle typu nerostu zůstává zachován, upravuje se pouze výše podílu sazby k referenční ceně u uhlí o 3 %, u stavebních surovin o 2 % a u silikátových a ostatních surovin o 1 %.

Navýšení o 3% u hnědého uhlí je citelný dopad na ekonomiku těžebních hnědouhelných firem. +2% u stavebních hmot bude mít vážný dopad na investice do infrastruktury i do zateplování domů. Stále jednáme s MPO o konkrétní podobě Nařízení vlády, které odvody za vydobyté nerosty bude upravovat.

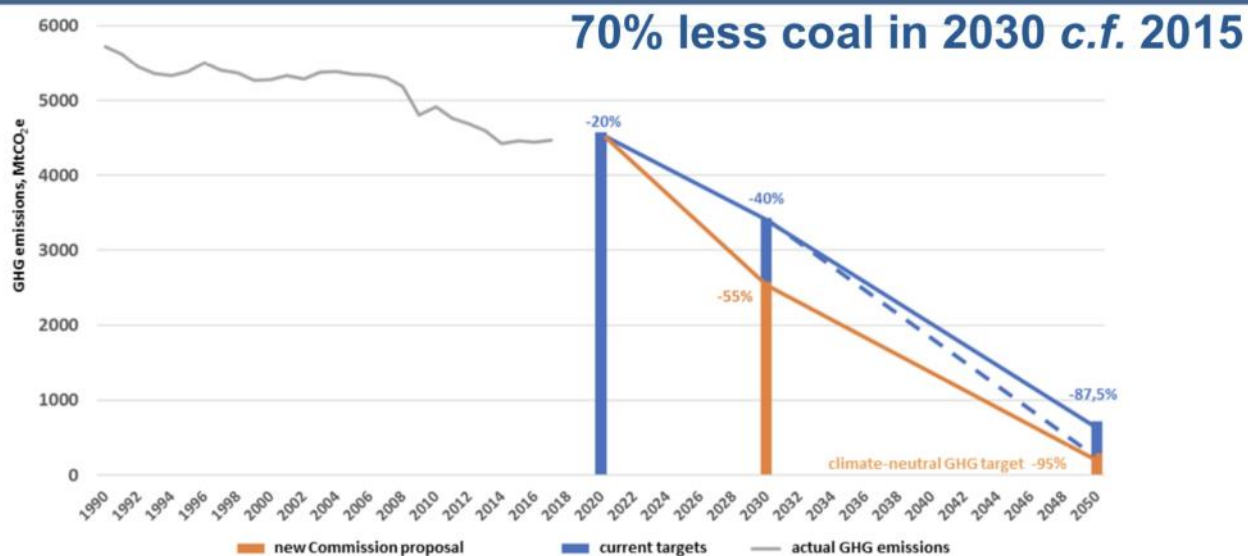
Rok 2023 je hektický a turbulentní. Ceny energetických komodit létají jako na houpačce.

Aktuálně klesá cena plynu, což zavíní pád ceny elektřiny, ale cena povolenky je vysoká vinou českého předsednictví EU, které významně snížilo do budoucna počty povolenek v systému EU ETS a tím už teď zvýšilo jejich ceny. Cena povolenky se vyvíjí takto (značky ukazují začátek a konec českého předsednictví EU).

Počty povolenek budou dramaticky klesat a tak dále poroste jejich cena:

Fit-for-55 climate targets 2030 and 2050:

GHG emission reduction over the 10 years from now to 2030 has to be much faster (c.3×) than the reduction over the 30 years 1990-2020.

Slide 10

EURACOAL

Toto může zapříčinit předčasný konec uhelných zdrojů, které vinou tohoto umělého evropského nástroje ztratí rentabilitu už někdy kolem roku 2027. Budeme bojovat, aby se to nestalo a aby česká vláda svoji chybu napravila. Mluvil jsem o tom na Tripartitě v pondělí 15. května a před tímto vývojem jsem premiéra a ministra financí varoval.

Tím se dostáváme k tématu, jenž bude naší hlavní aktivitou po zbytek roku 2023. To je práce na zásadní věci pro budoucnost hornictví energetických surovin, tedy na Státní energetické koncepci ČR do roku 2050. Práce je na úplném začátku a o našich východiscích informujeme ve zvláštním článku.

Zdař Bůh!

Prezident ZSDNP

Ing. Vladimír Budinský, MBA

Autor: PaedDr. Josef Velfl,
historik a ředitel Hornického muzea Příbram

Kompletní text článku je
umístěn na stránkách
www.zsdnp.cz v rubrice

URGP: Odborné články

Nový český minerál škáchait

RECENZE: Ing. Vratislav Řehoř, Ph.D.

Mezinárodní Komise pro nové minerály, nomenklaturu a klasifikaci (CNMNC) zařadila na svůj seznam nový český minerál s názvem škáchait z Příbramska. Objevili ho geologové na základě výzkumu vzorků pocházejících ze žíly B117 situované mezi 5. a 6. patrem historické šachty č. 6 Brod založené v roce 1950 někdejšími Uranovými doly Příbram (nyní s. p. DIAMO).

Zkoumaný přírodní materiál byl vydobyt již v 60. letech 20. století společně s jednou z největších akumulací ryzího stříbra, která kdy byla na Příbramsku nalezena. Nový minerál byl v tomto materiálu zjištěn v průběhu nedávného rozsáhlého výzkumu zaměřeného na polymetallické minerály příbramského uranového ložiska kolektivem pracovníků Národního muzea Praha, Hornického muzea Příbram a Fyzikálního ústavu AV ČR. Jde o kobaltem bohatý minerál skupiny dolomitu s ideálním vzorcem $\text{CaCo}(\text{CO}_3)_2$. Tvoří poměrně malé zóny růžovofialové barvy společně s ryzím stříbrem a dalšími rudními minerály. Vzorky, v nichž dolomit obsahuje více kobaltu než hořčíku a tím i naplňuje definici nového minerálu, jsou velmi vzácné. Minerál dostal název škáchait podle geologa a dlouholetého kurátora mineralogicko-geologické podsbírky Hornického muzea Příbram Pavla Škáchy, který se této problematice dlouhodobě věnuje a doposud se podílel mimo jiné na sběrech, výzkumu a popisu 15 nových minerálů.

Autor: Mgr. Tomáš Vrba

Kompletní text článku je umístěn na stránkách www.zsdnp.cz v rubrice

URGP: Odborné články

Uvedení do provozu velkostroje KK 1600/K 112

Významná událost, kterou bezesporu je úspěšné dokončení moderního kolesového rýpadla, proběhla v pátek 28. dubna 2023 na montážním místě Jana u Duchcova. Právě tady tradičně vznikala od 70. let řada velkstrojů.

Na jaře letošního roku se s největší pravděpodobností uzavřela úspěšná kapitola nasazování moderní dobývací techniky pro těžbu v severočeské hnědouhelné pánvi. Jen několik desítek metrů od montážního místa Jana u Duchcova, kde právě bylo předáno do provozu nejnovější Kolesové rýpadlo KK 1600/K 112, bylo v tehdejší lomu Hartmann u Ledvic v roce 1884 nasazeno vůbec první parní rýpadlo v Čechách.

Stavba nového rýpadla KK 1 600/K 112 probíhala na montážním místě Jana u Duchcova od ledna 2021 do března 2023. Montáž provázely komplikace vyvolané koronavirovou pandemií, která na čas negativně ovlivnila veškerý evropský průmysl. Přestože tak termíny u řady subdodavatelů nabraly zpoždění, nebyla montáž přerušena a podařilo se postavit moderní robustní rýpadlo o celkové hmotnosti pět tisíc tun.

Kolektivní smlouva vyššího stupně

ZSDNP OS PHGN

Dne 22. 3. 2023 uzavřeli ZSDNP a OS PHGN

Kolektivní smlouvu vyššího stupně.

Smlouva byla podepsána prezidentem Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu Ing. Vladimírem Budinským, MBA. a předsedou Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu Rostislavem Paličkou.

Sociální smír v těžebním oboru je garantován až do konce roku 2032.

TEXT: redakce

Kolektivní smlouva vyššího stupně

ZSDNP OS EH

OSEH

**Dne 24. 6. 2023 byla uzavřena
Kolektivní smlouva vyššího stupně mezi ZSDNP a OS EH.**

Smlouva byla slavnostně podepsána v sídle ZSDNP paní Jitkou Čermákovou předsedkyní Odborového svazu energetiky a hornictví, která je pověřena hlavní vyjednávačkou za stranu odborů a panem Vladimírem Budinským, MBA. prezidentem Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu, jež je pověřeným hlavním vyjednávačem za stranu zaměstnavatelů, za účasti zástupců zaměstnavatelů a zaměstnanců. Smlouva se uzavírá na dobu 10 let.

TEXT: redakce

Východiska aktualizace Státní energetické koncepce ČR a souvisejících strategických dokumentů (Politiky ochrany Klimatu a Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu)

Usnesení vlády ukládá vládě do konce roku 2023 vypracovat novou Státní energetickou koncepci (SEK) do roku 2050. Práce na tomto zásadním dokumentu začala a vláda má harmonogram její přípravy.

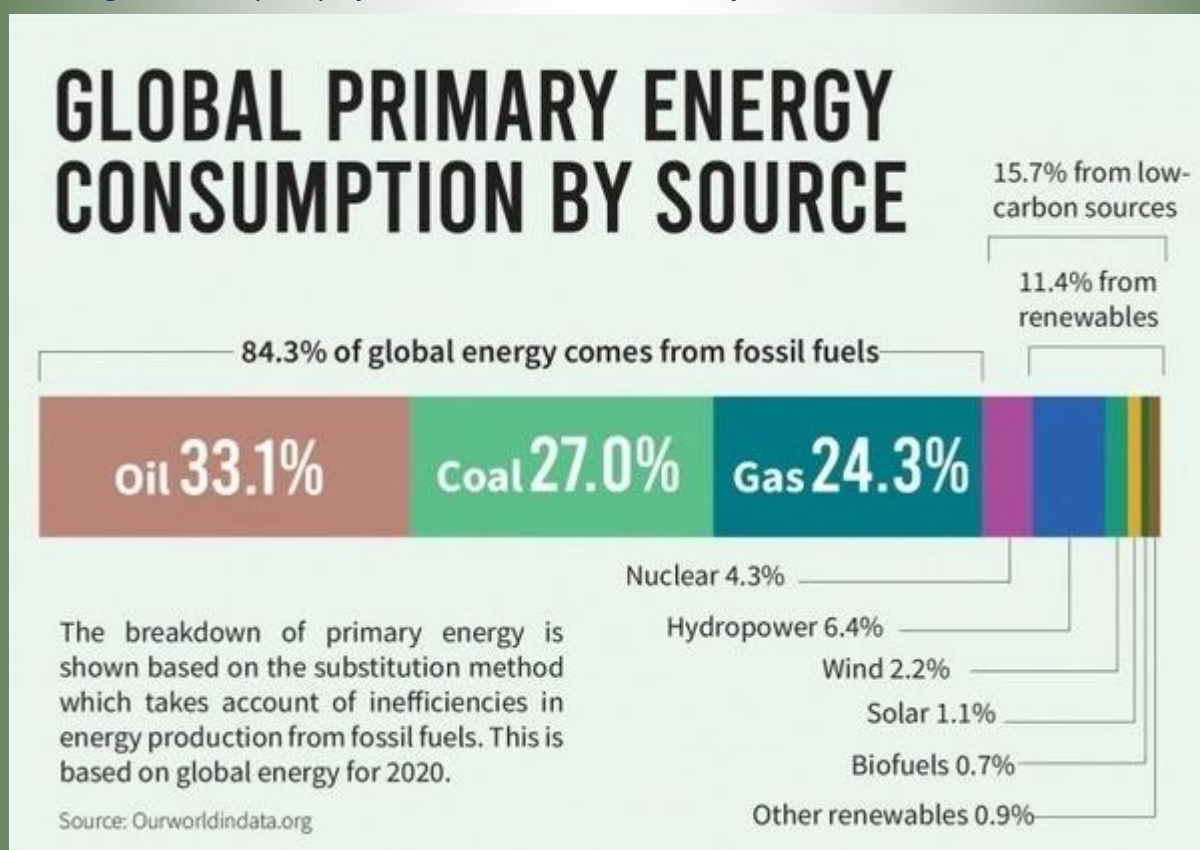
Klíčové je, že SEK budou předcházet ekologické a klimatické vládní strategie, které musí reflektovat přijaté ekologické závazky k EU. Babišova vláda nás zavázala v prosinci 2021 naplnit EU Green Deal, tedy klimatickou neutralitu do konce roku 2050. To znamená, že po roce 2050, ani z energetiky, ale ani z průmyslu, z dopravy, ze zemědělství, ani z domácností nemůže být žádná emise CO₂ ani metanu. Zdá se to nespílitelná utopie, ale rok 2050 je daleko.

Bohužel, Fialova vláda nás následně vloni zavázala k strategii Fit for 55 a to už je daleko ambicióznější věc a s krátkým horizontem do roku 2030. Podstatou je snížení emisí v EU proti roku 1990 o 55%. Uhlí sice v ČR proti roku 1990 snížilo emise o 75%, ale ostatní oblasti nesnížily prakticky nic, takže cíl -55% je pro ČR velmi velmi ambiciózní až nedosažitelný.

Státní energetická koncepce tedy bude diktována ekologickými principy, které naše vlády bez odborníků na energetiku proti hlasu z odborné sféry, nevěda moc co činí, přijaly.

ZSDNP vychází z principu, že SEK by měl řešit veškerou energii pro ČR a měl by tedy vycházet z bilance primární energie.

Primární energii ve světě poskytují z více 84% dnes fosilní zdroje:

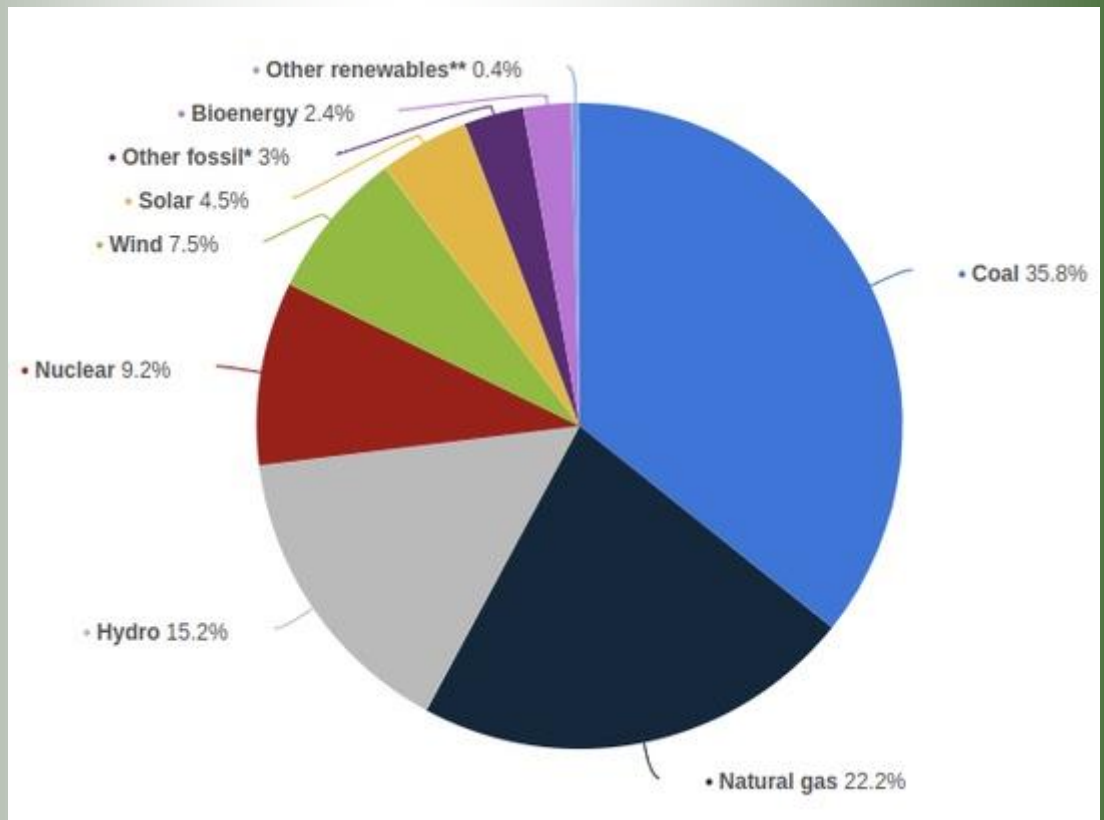

Aktuality z oblasti energetiky

Představa, že se svět za 7 let, nebo za 27 let zcela zbaví fosilních zdrojů je velmi naivní.

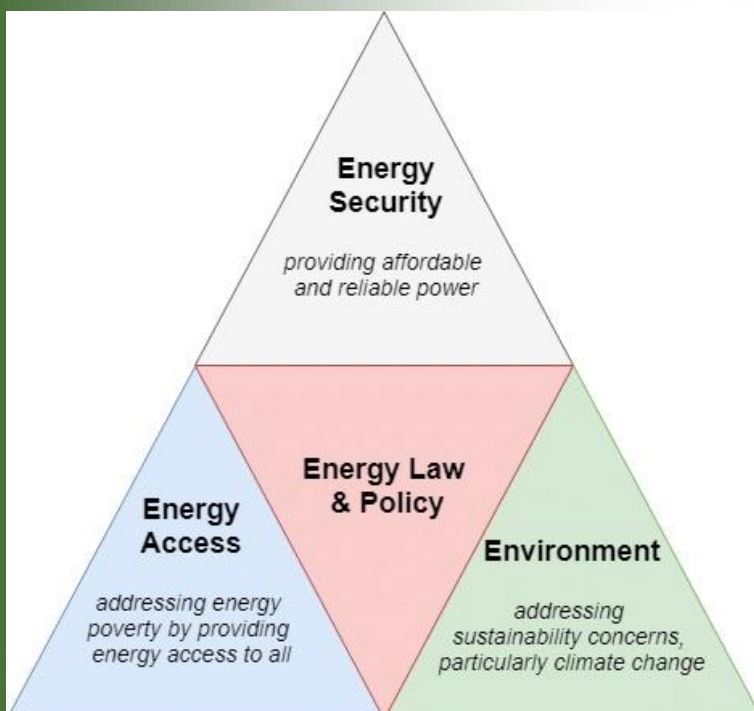
Asie, Amerika budou dále fosilní zdroje využívat. Možná zavedou na část CCS (zachycování a ukládání uhlíku), ale fosilní zdroje i nadále budou hrát ve světě prim.

Fosilní zdroje ve světě a zejména uhlí hrají důležitou roli i ve světové výrobě elektřiny.

Energetický mix je globálně následující.

Bude zajímavé sledovat, kam se tým náměstka Třešňáka, který je za vypracování energetické politiky zodpovědný, bude ubírat. ZSDNP pomáhalo svojí odbornou radou náměstkovi Pecinovi, když dělal energetickou politiku z roku 2004. Byli jsme aktivní v pomoci náměstkovi Šolcovi s energetickou politikou z roku 2015. Budeme aktivní a otevření ke spolupráci i na SEK 2023, pokud o to bude zájem. Zatím ten zájem není.

Energetické Trilema se dá zobrazit takto.

Zásadní je, aby bylo naplněno energetické Trilema. To znamená nalezení rovnováhy mezi Ekologií, která nyní hraje v EU prim, Energetickou bezpečností a Dostupností energií, tedy jejich akceptovatelnou cenou. Oba faktory jsou nyní všem nad slunce jasné po začátku války na Ukrajině, po konci dodávek energetických surovin z Ruska a po energetické krizi roku 2022.

O průběhu práce na SEK do roku 2050 budeme na stránkách URGP informovat.

***TEXT: Prezident ZSDNP
Ing. Vladimír Budinský, MBA***

Parlament České republiky projednává novelu zákona č. 61/1988 Sb.

Práce na přípravě novely zákona o hornické činnosti byly vyvolány snahou o optimalizaci personálního složení a místní působnosti orgánů státní báňské správy, a to s přihlédnutím k rozpočtovým možnostem Českého báňského úřadu. Významná část zmiňované novely je zaměřena na oblast výbušnin. V návrhu zákona je pak rovněž řešena otázka provázání informačních systémů celní správy a státní báňské správy.

Optimalizaci činnosti orgánů státní báňské správy návrh změny zákona řeší zrušením Obvodního báňského úřadu s působností pro kraj Liberecký a kraj Vysočina se sídlem v Liberci a převedením jeho agendy do působnosti Obvodního báňského úřadu pro kraj Královéhradecký a kraj Pardubický se sídlem v Hradci Králové.

Druhým momentem sledovaným v novele zákona jsou, po zhodnocení praxe při postupování podle dosud platné a účinné právní úpravy nakládání s výbušninami podléhajícími režimu uvedeného zákona, návrhy na odstranění některých administrativních překážek zejména při povolování vývozu výbušnin. V této souvislosti se předpokládá, že dojde ke zkvalitnění informační součinnosti mezi orgány státní báňské správy, celní správy a Policie ČR.

Návrh novelizačního zákona vláda schválila usnesením ze dne 24. srpna 2022 č. 701. V Poslanecké sněmovně a v jejích orgánech byl návrh zákona projednáván jako sněmovní tisk č. 297 (v 9. volebním období).

Po schválení návrhu Poslanecká sněmovna postoupila dne 2. května 2023 novelu Senátu, kde je uvedený materiál veden jako tisk č. 87. Projednávání tisku bylo zařazeno na pořad 12. schůze Senátu ve 14. funkčním období (začínající od 31. května 2023), a to jako bod č. 3.

*TEXT: PhDr. JUDr. Vítězslav Urbanec, Ph.D.,
vedoucí oddělení legislativy Českého báňského úřadu,
redakčně upraveno.*

Nový klimatický balíček EU bude bolet

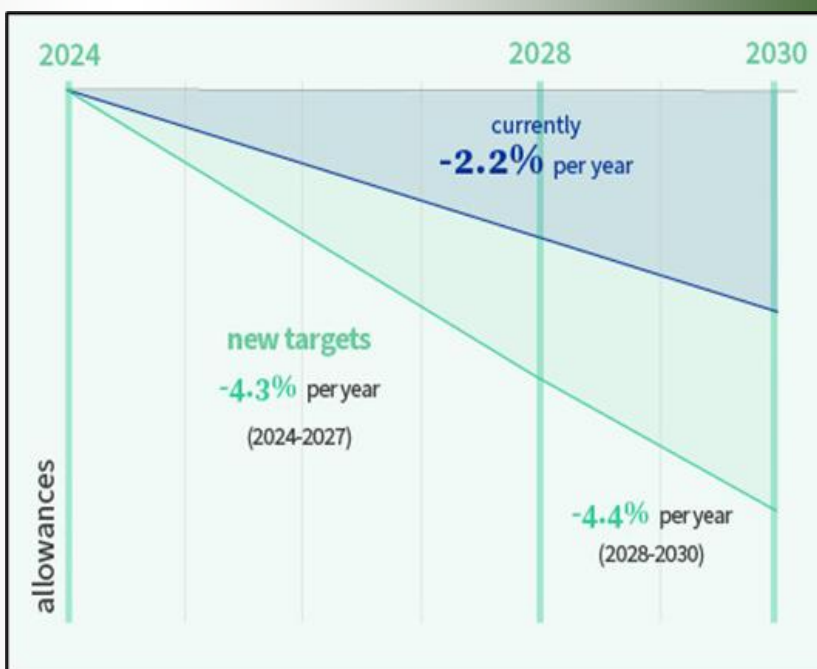
Koncem dubna schválila EU 5 dokumentů, které mají napomoci ke splnění jejích klimatických cílů. Jedná se zejména o revizi obchodování s emisními povolenkami a zavedení systému obchodování s emisními povolenkami pro budovy a dopravu. Dále jde o emise z letecké a námořní dopravy a o zavedení uhlíkového cla na hranicích.

Revidovaný systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS) bude platit od ledna příštího roku. Emise v odvětvích spadajících pod EU ETS (výroba tepla a elektřiny, energeticky náročná odvětví a komerční letectví plus nově námořní doprava) se mají snížit do roku 2030 o 62 % ve srovnání s rokem 2005 (cíl před revizí byl 43%). Uvádí se, že od zavedení obchodování s emisemi v roce 2005, tj. za 17 let, byly v uvedených sektorech sníženy emise o 41 %. A nyní se má za 7 let dosáhnout snížení o 21 %. Opatření jsou proto razantní. Počet povolenek bude snižován dvojnásobným tempem než doposud. Ročně bude jejich počet klesat o více než 4 % ročně (viz obr). Kromě toho bude z oběhu staženo 110 mil. povolenek. Bezplatné povolenky budou omezovány od roku 2026 a skončí v roce 2034.

Čím méně povolenek, tím vyšší cena. V současné době se cena povolenky pohybuje okolo 90 €/t CO₂. Pokles ceny povolenky bez zásahů nelze očekávat, naopak lze očekávat její růst. A dopad? Transformace energetiky se změní z evoluce v revoluci. Přes dohodnuté a dlouho diskutované plány odchodu od uhlí se budou povolenky významně podílet na urychleném odstavení uhelných elektráren. Uhlé elektrárny možná nedožijí ani konce tohoto desetiletí a budou muset zavřít už po roce 2026. Cena elektřiny bude klesat, povolenka nikoliv. Dodávka elektřiny na rok 2026 se na energetické burze PXE obchoduje zhruba za 112 €/MWh. Náklady elektráren na zajištění paliva, zaměstnanců a údržby standardně činí zhruba 30 €/MWh. Výsledek hospodaření při ceně povolenky ve výši 90 €/t je minus 8 €/MWh.

Žádný provozovatel nenechá elektrárny v provozu, pokud bude prodělávat.

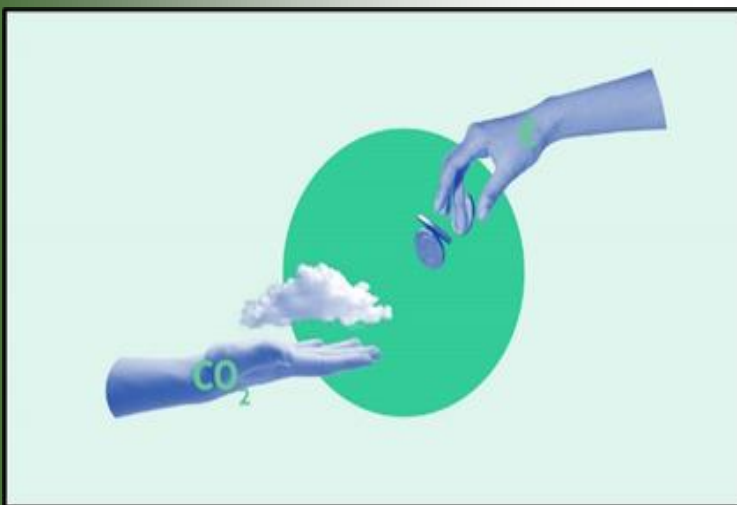
Co uhelné elektrárny nahradí? Kromě volatilních OZE, kterým zatím chybí velkokapacitní úložiště a na jejichž integraci je nutno připravit síť, se hovoří zejména o jaderné energii. Nový zdroj se však v ČR očekává až v roce 2036, pokud vše půjde dobře. Zkušenosti z posledních výstaveb jaderných reaktorů však hovoří o opaku. Finské Olkiluoto se stavělo 17 let a francouzské Flammanwille se staví od roku 2007. Odejít od uhlí, až bude jádro, je zřejmě příliš logická linka. A to půjde v případě nového bloku v Dukovanech jen o náhradu stávajících jaderných zdrojů. Pokud se vezme jako doplňkový zdroj plyn, z hlediska životního prostředí jsou emise dováženého plynu, při započtení těžby a dopravy, jen o zhruba třetinu nižší než u uhlí. Kromě toho jde o dovážený zdroj. Moudré země využívají domácí zdroje.

Od roku 2027 posílí EU ETS ještě obchodování s emisemi z vytápění budov, silniční dopravy a malých podniků, tzv. EU ETS 2. Kdyby byly ceny energií stále vysoké, mohl by se začátek obchodování posunout o rok, na rok 2028. Obavu z vyšších cen má zmírnit Sociální klimatický fond, který bude připravován již rok před zavedením EU ETS 2, tj. v roce 2026, dražbou 50 mil. povolenek, aby fond mohly po zavedení EU ETS 2 využívat domácnosti nebo mikro podniky ohrožené vysokými cenami energií nebo náklady na dopravu. Zavedení emisních povolenek na pohonné hmoty by mohlo zdražit benzín o 3 – 6 Kč/litr, v závislosti na ceně povolenky. Po úplném zavedení bude Sociální klimatický fond financován z dražeb povolenek EU ETS 2 až do výše 65 mld. €, přičemž dalších 25 % bude hrazeno z vnitrostátních zdrojů. Celkem tak může být ve fondu zhruba 87 mld. €.

Obchodování s emisemi CO₂ bude rozšířeno nejen o výše uvedené EU ETS 2, ale také o námořní dopravu. Emise z námořní dopravy budou zařazeny v letech 2024 -2026, nejprve pro velká plavidla, pro ostatní bude předcházet monitorovací, vykazovací a ověřovací fáze. U komerční letecké dopravy, která je již součástí EU ETS, se budou postupně rušit bezplatné povolenky. Dále se vyčlení 20 mil. povolenek, aby provozovatelé letadel byli motivováni upustit od využívání fosilních paliv, a od roku 2026 se zavede úplné dražení povolenek. Nepochybně nás čeká další zdražení letenek. A tím to nekončí. Do budoucna se plánuje od roku 2024 monitorování, vykazování a ověřování emisí metanu a oxidu dusného. Ty by měly být zařazeny do EU ETS od roku 2026.

Pro kompletní informovanost je ještě třeba se zmínit o tzv. uhlíkovém clu na hranicích EU CBAM (Cross Border Adjustment Mechanism), přesněji o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

Má zabránit zvýšení dovozu výrobků s vysokými emisemi uhlíku a odchodu průmyslu do zemí, ve kterých jsou politiky v boji proti změně klimatu méně ambiciózní než politiky EU. Mechanismus CBAM se vztahuje se na cementářský průmysl, odvětví hliníku, hnojiv, výroby elektrické energie, vodíku, železářský a ocelářský průmysl. Do konce roku 2025 se bude mechanismus CBAM uplatňovat pouze v režimu oznamovací povinnosti. Mechanismus CBAM bude zaváděn postupně, a to souběžně s postupným rušením bezplatných povolenek.

Cíl mechanismu CBAM: povzbudit partnery EU ve světě, aby se připojili k úsilí EU v oblasti klimatu, ponechávám bez komentáře.

Výše uvedená opatření a změny pravidel podpořila jasná většina členských zemí, pouze Polsko bylo u většiny schvalovaných norem proti nebo se zdrželo hlasování. Polský zástupce na jednání prohlásil, že celý balík "zavádí nerealistické cíle a ambice a významně zasahuje do energetického mixu členských států".

Hlavním cílem přijatých opatření je urychlit energetickou transformaci a zejména snížit emise CO₂. Podíl EU na světových emisích je přitom menší než 8 %. EU tak toho samo mnoho nezmuže a globální dekarbonizace nefunguje. Jak uvedl profesor Václav Smil, EU za cenu obrovských nákladů tlačí na rychlou dekarbonizaci a za posledních 20 let snížila emise ze zhruba čtyř miliard tun CO₂ na tři miliardy. Na celé zeměkouli se vypouští každý rok víc a víc CO₂, dnes o 60 % víc než před 20 lety. S růstem spotřeby v chudších zemích lze očekávat růst o dalších 20, 30, 40 % na příštích 20 let.

Éru spalování fosilních paliv tyto země nepřeskočí, potřebují ocel, hnojiva, cement. Zelená ocel je hudba budoucnosti a čpavek pro dusíkatá hnojiva se vyrábí ze zemního plynu. Dokud se k dekarbonizaci skutečně, tedy absolutně nejen relativně, nepřidá Čína, Indie, Saúdská Arábie, JAR, Brazílie, svět to nepocítí.

Na přemíru environmentálních regulací upozornil francouzský prezident Emanuel Macron. Uvedl, že v ekologických regulacích je EU před USA, Čínou i kteroukoliv jinou světovou mocností. EU má nyní náskok před svými sousedy a potřebuje stabilitu pro svůj průmysl a neměla by proto zavádět další změny environmentálních pravidel. Pauzu chtějí i konzervativní pravicoví europoslanci. Stejný názor zastává také Business Europe. I předsedkyně EK Ursula van der Leyen sdělila, že je nutné vyhodnotit schopnost EU absorbovat velké množství environmentálních zákonů přijatých v poslední době.

EK předložila během svého mandátu 46 legislativních návrhů souvisejících se Zelenou dohodou. 22 z nich už bylo schváleno, mezi nimi i politicky složité návrhy, jako snížení emisí o 55% do roku 2030, zvýšení využívání OZE nebo zákaz prodeje aut se spalovacími motory po roce 2035, s výjimkou syntetických paliv. Je také nutno přijmout sekundární legislativu nutnou pro implementaci schválených dokumentů. Jako příklad lze uvést nařízení o bateriích nebo stanovení podmínek, za jakých lze považovat syntetická paliva za bezemisní. Nelze čekat nějaké oficiální moratorium, spíše zablokování předložených návrhů a odklad v předkládání nových. Z nových připravovaných návrhů by se mohlo jednat o revizi chemické legislativy REACH. Z předložených návrhů se zmiňuje komplikované nařízení o snižování emisí metanu. Zde však lze očekávat tlak na schválení vzhledem ke klimatické konferenci COP 28 v listopadu v Egyptě, kde by se EK nepochybně chtěla v této oblasti pozitivně prezentovat.

První vlaštovky požadující stabilizaci environmentální legislativy lze jistě přivítat. Důležité bude, jak se k této problematice postaví nový Evropský parlament, který bude zvolen v červnu příštího roku. Pokud v něm zasednou racionálně smýšlející zástupci jednotlivých členských zemí EU a následně vznikne nový vizionářský tým eurokomisařů, mohl by se naznačený záměr zrealizovat. Kurs je možno vždy upravovat, i Green Deal: z neudržitelné ambiciózní environmentální orientace v promyšlené zlepšování životního prostředí, o což všichni usilujeme.

*TEXT: Dr. Renata Eisenvortová
předsedkyně zahraničního výboru ZSDNP*

11th INTERNATIONAL BROWN COAL MINING CONGRESS IN BEŁCHATÓW

17 – 19 April 2023

“BROWN COAL TRANSFORMATION”

Prezident ZSDNP se na pozvání polské strany 17. dubna zúčastnil jednání mezinárodního Kongresu polského hnědého uhlí, který se po několikaleté odmlce způsobené Covid-19 konal v srdci polského uhelného průmyslu v Belchatowě. Důl Belchatow těží více uhlí než všechny uhelné doly v ČR.

Poláci se na kongresu hnědého uhlí zabývali strategií polské energetiky, která počítá s uhlím až do roku 2049.

I zde je kladen důraz na naplnění Energetického Trilema, tedy rovnováhy mezi ekologií, cenovou dostupností energií a energetickou bezpečností, na kterou Polsko klade mimořádnou váhu.

Projev prezidenta ZSDNP, ve kterém ocenil přínos Polska, polské vlády a polských europoslanců při prosazování zájmu střeoevropských zemí na udržení fungování uhelného průmyslu, se setkal s pozitivním ohlasem.

**RESOLUTION
OF THE 11TH INTERNATIONAL BROWN COAL MINING CONGRESS
BEŁCHATÓW
under the motto
„BROWN COAL TRANSFORMATION”
17 – 19 April 2023 Bełchatów**

The 11th International Brown Coal Mining Congress took place in Bełchatów on 17 – 19 April 2023, and was organised by:

1. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów.
2. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa Oddział w Bełchatowie (Mining Engineers and Technicians Association – Bełchatów Branch).

The motto of the Congress “BROWN COAL TRANSFORMATION” stems from a view of the condition of lignite mining, and from the inevitable need to transform this mining industry and the power industry based on it.

Polish and international participants of the Congress represented universities and scientific research institutions, industry-related departments of ministries responsible for mining and power engineering industries, fuel and energy concerns, mines, power plants, machinery and equipment industry as well as companies and institutions cooperating with the brown coal and energy industry.

In Poland and in the world, lignite is currently and will continue to be the cheapest fuel for electricity production, and the problem of meeting energy demands today and in the future is a truly global problem.

Despite the criticism of mining, coal is and will remain for the next few years an important source for securing electricity production in the world.

The 35 papers published and presented and subject presentations, as well as the discussion conducted by Congress participants, lead to the following overarching conclusions:

- 1. In the current geopolitical and economic situation, the extraction and use of lignite cannot be abandoned.**
Currently and in the medium term, lignite plays an important role in the economy of many countries around the world, securing energy needs and ensuring the constant development of societies.
Domestic coal resources and energy production capacities based on it will remain the basis for the country's energy security, in the situation of limited access to energy on cross-border connections and due to unstable and time-limited production of energy from renewable sources.
- 2. The priority objective of each country's raw materials policy is to ensure the country's energy security.**
In the period from 2030 to 2040, there will be a sharp decline in lignite extraction and reduction in the production of electricity from this fuel.
It is expected that in 2035 the lignite extraction will amount to about 25 million Mg, and in 2040 only about 12 million Mg. Hence, it is necessary to start the construction of a new lignite mine now, on the reserve deposit of lignite, with an indication of the Złoczew opencast.

Jarní Setkání těžařů 2023

**TĚŽEBNÍ
UNIE**

Ve dnech 19. – 21. dubna 2023 se uskutečnila odborná konference Setkání těžařů.

Místem konání prvního letošního setkání bylo konferenční centrum na Zámku v Třešti obklopeného zalesněnými kopci Českomoravské vrchoviny.

Hlavní den konferenčního programu, čtvrtek 20. dubna 2023 byl zaměřen na informace o činnosti Těžební unie, aktuality z EU, příspěvky o problematice surovin nebo životního prostředí.

Jako součást doprovodného programu byla možná procházka v místním geoparku.

Během páteční exkurze proběhla prohlídka historické části Jihlavského podzemí, druhého největšího městského podzemního komplexu v České republice. Místním unikátem je například tzv. „svítící chodba“.

134. Skok přes kůži - 28. dubna v Hodoníně

Hodoňáci skákali přes kůži

Po třinácti letech hostila společnost Moravské naftové doly v pátek 28. dubna studenty Hornicko-geologické fakulty VŠB - Technické univerzity Ostrava, akademiky v hornický oborech, kteří dorazili do Hodonína, aby si „skočili“ přes kůži. Tradiční ceremoniál, kterým se přijímají studenti oficiálně do cechu hornického, se v Hodoníně konal už po třetí.

V Hodoníně se letos konal už 134. ročník této akce. Od druhé hodiny odpolední se Hodonín zaplnil stovkou studentů - fuxů a pracovníků spojených s hornictvím v tradičním hornickém oblečení - kytlich. V čele se dvěma noblfluxy hledali v místních hospodách nadlišáka, bez kterého není možné samotný akt skoku zahájit. Poté průvod pokračoval ke kostelu, kde byl položen věnec se vzpomínkou na zemřelé horníky. Celá akce se stala příjemným zpestřením pro přihlížející. Od radnice už se účinkující přesunuli do Domu kultury, kde byl Skok přes kůži oficiálně zahájen.

Redakce polského periodika Trybuny Górniczej se zajímá o názory prezidenta ZSDNP a senior vice prezidenta EURACOAL Ing. Vladimíra Budinského, MBA. týkající se problematiky snížení emisí metanu navržené Evropskou unií.

80 procent černého uhlí těženého v Polsku (jak energetického, tak koksovateľného uhlí) pochází z ložisek metanu. Pro Polskou těžařskou skupinu bude to znamenat nutnost téměř okamžitě uzavřít 2/3 dolů. Opravdu vidíte takovou hrozbu?

EURACOAL byl společně se svazy polského hornictví od samého začátku proti této evropské regulaci, kterou Komise EU diktují zelení aktivisté bez znalosti odborné problematiky a bez ohledu na dopady, jaké regulace bude mít na černouhelné hornictví. Jako Prezident EURACOAL v období leden 2021 - leden 2023 jsem už na podzim 2021 jednal s komisařkou pro energetiku Kadri Simson a polskou pozici jsem jí vysvětloval. V Europarlamentu jsme uspořádali několik slyšení a pracovních snídaní, kde jsme pro pozici EURACOAL hledali podporu. Požadujeme limit 8 t metanu na tunu těženého uhlí. V posledních dnech se zdá, že bych Evropský parlament mohl s podporou vlád Polska akceptovat požadavky průmyslu. Věc je otevřená a nic nevzdáváme, ovšem riziko je obrovské.

Nový zákon se má vztahovat i na hnědé uhlí a vyžadovat měření emisí metanu z již uzavřených dolů. Není to přehnané?

Je to přehnané a vyvolá to úplně zbytečně dodatečné náklady. Budeme měřit, abychom potvrdili známou věc, že doly na hnědé uhlí metan nevy-pouštějí prakticky žádný. Hnědé uhlí čelí velkému problému s růstem cen povolenek na vypouštění CO2 a každá další regulace způsobující náklady urychluje ztrátu konkurenceschopnosti uhelné energetiky.

Nařízení se časem dotkne i producentů koksovateľného uhlí (OKD, pokud to půjde po roce 2025).

Nebylo by účtování tohoto sektoru dodatečnými náklady v rozporu se současným způsobem, jak se k němu chovat jako k citlivému?

OKD podle všeho skončí v roce 2025. Ale ano, samozřejmě se v podobě dražšího uhlí dotkne evropská metanová regulace celého řetězce, který černé uhlí využívá.

Přestože v EU panuje shoda ohledně nutnosti snížit emise tohoto druhého nejškodlivějšího skleníkového plynu po CO2, způsob realizace předpokladů metanové strategie ES a její očekávané náklady vzbuzují obavy energetických společností, včetně polských. EK bude muset zvážit zavedení systému kompenzací a pobídek zmírňujících dopady navrhovaných reforem. Jaký je váš názor na to?

Metanová regulace vznikla za úplně jiné ekonomické a strategické situace v Evropě. Teď máme už rok válku na Ukrajině a surovinová a energetická bezpečnost jsou nejvyšší prioritou. Vnímáme změnu nálady i v Bruselu, kde se předpokládá, že po volbách do Evropského parlamentu bude za rok zcela jiná situace. Zdůrazňuji, že ekologické a klimatické šílenství EU nemá oporu v realitě, což prokázal globální průzkum mezi 10 miliony respondentů. Řešení klimatické změny bylo z 16 nabízených priorit až na 16., posledním místě, zatímco spolehlivé zásobování energiemi bylo na 11. místě. Výsledky voleb do EU v roce 2024 budou změnou situaci ve světě i v Evropě reflektovat.

Rozhovor byl publikován v Trybune Górniczej a portálu nettg.pl.

EXPO Lesní lom 13.–15. 6. 2023

13. Mezinárodní
demonstrační veletrh
strojů a zařízení pro
těžební průmysl,
úpravnický průmysl
a stavebnictví

Jedinečná přehlídka svého druhu, kdy jsou
exponáty umístěny přímo v prostředí lomu
pod širým nebem.

Neopakovatelná příležitost seznámit se
s novými produkty, současnými špičkovými
technologiemi i zástupci předních výrobců
na trhu.

Zaměření veletrhu:

- Technika a prostředky pro přípravu rubaniny
- Těžební, nakládací a přepravní technika
- Stroje a zařízení pro zpracování nerostných surovin
- Stroje a zařízení pro recyklaci stavebních materiálů
- Zařízení pro ekologický provoz těžebních závodů
- Náhradní díly a doplňky
- Servisní a doprovodná činnost
- Nákladní vozy, vozy pro speciální účely
- Terénní vozy
- Projektční práce
- Poradenská činnost

Více informací na
www.expolesnilom.cz

Hornický kongres 2023

„Nerostné suroviny ve 21. století (vize a skutečnost)“

Termín a místo konání:

Kongresový sál Galerie Středočeského kraje v Kutné Hoře

15. a 16. června 2023

Hornický kongres 2023 je odbornou platformou určenou všem zájemcům o aktuální informace týkající se hornictví a souvisejících oblastí. Věříme, že každý z účastníků si v rámci kongresového programu najde ty příspěvky, které jsou předmětem jeho zájmu, a které si tudíž rád vyslechne. V rámci kongresu nepochybně proběhne také celá řada setkání a diskuzí.

Kongres se koná pod záštitou Ing. Martina Štemberky, Ph.D.,
předsedy Českého báňského úřadu

a

prof. Ing. Hany Staňkové, Ph.D., děkanky Hornicko-geologické
fakulty, Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava.

Bližší informace najdete na stránkách kongresu

www.hornickykongres.cz